

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Сумська філія
Кафедра гуманітарних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Іноземна мова»
обов'язкових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

081 Право (право)

Суми 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30 серпня 2023 р. №7

СХВАЛЕНО

Вченою радою Сумської філії
ХНУВС
Протокол від 29 серпня 2023 р. № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради ХНУВС
з гуманітарних та соціально-економічних
дисциплін
Протокол від 29 серпня 2023 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії
ХНУВС

Протокол від 29 серпня 2023 р. № 2

Розробники:

1. Доцент кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії ХНУВС, кандидат педагогічних наук, доцент Ганна ДОВГОПОЛОВА
2. Доцент кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії ХНУВС, кандидат педагогічних наук, доцент Юлія САМОЙЛОВА
3. Старший викладач кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії ХНУВС Анна РЕШИТЬКО

Рецензенти:

1. Завідувач кафедри іноземних мов факультету №4 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат педагогічних наук, доцент Олена СТАТІВКА
2. Старший викладач кафедри іноземних мов Сумського державного університету, кандидат педагогічних наук Юлія КОЗАЧЕНКО

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS 14 Загальна кількість годин 420 Кількість тем 27	08 Право 081 Право перший (бакалаврський)	Навчальний курс 1-3 Семестр 1-5 Види контролю: <u>екзамен – 5 семестр,</u> <u>залік – 1-4 семестри</u>

Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:

денна форма навчання		заочна форма навчання	
Лекції	- _____;	Лекції	- _____;
Семінарські заняття	- _____;	Семінарські заняття	- _____;
Практичні заняття	- <u>220</u> ;	Практичні заняття	- <u>70</u> ;
Лабораторні заняття	- _____;	Лабораторні заняття	- _____;
Самостійна робота	- <u>200</u> ;	Самостійна робота	- <u>350</u> ;
Індивідуальні завдання:		Індивідуальні завдання:	
Курсова робота	- _____;		- _____;
Реферати (тощо)	- _____;		- _____;

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Іноземна мова» є практичне опанування здобувачами системи іноземної мови та нормативної бази її функціонування в комунікативно-мовленнєвих ситуаціях у сфері їх майбутньої професійної діяльності, якісна підготовка до іншомовного спілкування у професійній сфері на основі світового досвіду та рекомендацій Ради Європи

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Іноземна мова» є розвиток мовних (лексичної, граматичної, фонетичної) компетенцій, необхідних і достатніх для ефективної професійної комунікативної взаємодії; розвиток умінь і навичок чотирьох видів мовленнєвої діяльності (читання, говоріння, аудіювання, письмо); формування термінологічного апарату іноземної мови у межах професійної сфери; розвиток у здобувачів навичок і вмінь самостійного набуття знань для реалізації професійної комунікації іноземною мовою; формування соціокультурної компетенції здобувачів та вмінь міжкультурної комунікації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- іншомовну лексику в обсязі принаймні 2500 лексичних одиниць, у тому числі найбільш вживані юридичні лексичні одиниці правничої спрямованості;
- нормативну граматику іноземної мови в повному обсязі для читання таусного спілкування;
- найбільш вживані зразки мовленнєвої поведінки в типових ситуаціях спілкування;
- основні відомості про культуру, соціальний та політичний устрій та правову систему країн, мова яких вивчається.

вміти:

- здійснювати ефективну професійну та соціальну комунікацію усно та письмово з представниками інших культур;
- складати іноземною мовою план власного наукового дослідження, самостійно збирати матеріал із іншомовних джерел;
- брати активну участь у дискусіях із професійно значущих проблем;
- вміти розробляти тексти та документи професійної спрямованості;
- сприймати на слух зміст навчальних аудіоматеріалів професійного та повсякденного спрямування відповідного рівня складності (B 2);
- презентувати іншомовну інформацію професійного та побутового характеру;
- у подальшому самостійно вдосконалювати свою мовну підготовку з використанням автентичних іншомовних джерел;
- вільно використовувати у своїй подальшій професійній діяльності доступні інформаційні технології, вітчизняні та іноземні бази даних;
- працювати в групі, формуючи свій внесок у виконання завдань іноземною мовою.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни		
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК2	Здатність застосовувати знання практичних ситуаціях.
	ЗК3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК5	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
	ЗК6	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
	ЗК7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК14	Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.
Спеціальні компетентності (СК)		-

3. Програма навчальної дисципліни

Семестр 1

ТЕМА № 1 «Самопрезентація».

Розповідь про себе, свою сім'ю, свої захоплення. Правила утворення речень в англійській мові, форми дієслова to be; утворення та вживання Present Simple Active та Present Progressive Active.

ТЕМА № 2 «Зовнішність».

Опис зовнішності та рис характеру людини, складання автопортрету людини англійською мовою. Правила утворення та вживання Past Simple Active, Past Progressive Active, Future Simple Active, Future Progressive Active та ступенів порівняння прикметників.

ТЕМА № 3 «Навчання в університеті».

Розповідь про університет, особливості вищої юридичної освіти України, Великобританії та США. Правила утворення та вживання активного стану часів групи Perfect.

ТЕМА № 4 «Професія юриста».

Розповідь про професію, юридичні професії України та світу. Правила

творення та вживання The Future in the Past Tense.

ТЕМА № 5 «Сутність права».

Основні положення з історії права, основні періоди розвитку та становлення правових систем України та провідних країн світу. Правила творення та вживання умовних речень трьох типів.

Семестр 2

ТЕМА № 1 «Законодавчі органи України та країн світу».

Законодавчі органи України, Великобританії та США. Правила узгодження часів в англійській мові.

ТЕМА № 2. «Виконавчі органи України та країн світу».

Виконавчі органи України, Великобританії та США. Правила творення прямої та непрямої мови.

ТЕМА № 3 «Судові органи України та країн світу».

Судові органи України та країн мова, яких вивчається. Модальні дієслова та їх похідні.

ТЕМА № 4 «Судове засідання».

Основні етапи судового засідання, учасники процесу та опис зали проведення судового засідання. Правила вживання модальних дієслів та їх похідних.

ТЕМА № 5 «Права людини».

Європейська конвенція прав людини, міжнародні та регіональні програми захисту прав людини; проблеми дотримання прав людини у сучасному світі. Узагальнення вивчених граматичних конструктів.

Семестр 3

ТЕМА № 1 «Галузі права».

Основні галузі права, порівняльний аналіз розподілу галузей права в Україні, США та Великобританії; характеристика окремих галузей права. Правила утворення та вживання Present Simple Passive та Present Progressive Passive.

ТЕМА № 2 «Цивільне право».

Поняття цивільного права, основні учасники цивільного процесу та етапи розгляду цивільної справи у суді. Правила утворення та вживання Past Simple Passive, Past Progressive Passive, Future Simple Passive.

ТЕМА № 3 «Кримінальне право».

Основні поняття кримінального права, класифікація злочинів, особливості розслідування кримінальних справ, види та методи покарання. Правила утворення та вживання пасивного стану часів групи Perfect.

ТЕМА № 4 «Адміністративне право».

Основні поняття адміністративного права, порівняльний аналіз системи адміністративного права України, Великобританії та США. Форми інфінітиву та правила їх вживання.

ТЕМА № 5 «Адміністративний процес».

Особливості адміністративного процесу. Митне право України, США та

Великобританії. Особливості вживання герундія.

ТЕМА № 6 «Органи місцевого самоврядування України та країн світу».

Система самоврядування України та провідних англomовних країн. Правила вживання Participle I та Participle II.

Семестр 4

ТЕМА № 1 «Трудове право».

Основні поняття трудового права, права та обов'язки роботодавця та працівника, порядок оформлення колективного трудового договору. Різниця вживання Participle I та Gerund.

ТЕМА № 2 «Фінансове право».

Системи фінансового права України та країн світу. Правила утворення та вживання -ing, -ed clauses.

ТЕМА № 3 «Міжнародне право».

Основні поняття міжнародного права, система міжнародного права, поняття міжнародного договору. Правила утворення та вживання Objective and Subjective Participial Constructive.

ТЕМА № 4 «Конституційне право».

Основні поняття конституційного права України. Правила вживання означеного та неозначеного артикля.

ТЕМА № 5 «Конституційне право Великобританії та США».

Особливості конституційного права США та Великобританії, типи та функції конституцій. Узагальнення вивченого граматичного матеріалу.

ТЕМА № 6 «Нотаріальна система України».

Особливості нотаріальної системи України та країн, мова яких вивчається. Узагальнення вивченого граматичного матеріалу.

Семестр 5

ТЕМА № 1 «Автобіографія. Резюме».

Правила складання автобіографії та резюме. Правила творення та вживання фразових дієслів в англійській мові.

ТЕМА № 2 «Співбесіда до юридичної компанії».

Проходження співбесіди до юридичної компанії. Граматика фразових дієслів.

ТЕМА № 3 «Культура ділового спілкування».

Особливості формального та неформального привітання, правила знайомства, представлення, початку та завершення розмови, етикет телефонного спілкування. Основні функції фразових дієслів.

ТЕМА № 4 «Ділове листування».

Види ділових листів, правила ведення ділового листування англійською мовою, правила електронного бізнес-листування. Основні функції фразових дієслів.

ТЕМА № 5 «Складання договору».

Різновиди договорів, особливості складання договорів англійською мовою.

Узагальнення вивченого граматичного матеріалу.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 1							
Тема № 1. Самопрезентація	21			10		11	залік
Тема № 2. Зовнішність	21			10		11	
Тема № 3. Навчання в університеті	21			10		11	
Тема № 4. Професія юриста	21			10		11	
Тема № 5. Сутність права	21			10		11	
Всього за семестр № 1:	105			50		55	
Семестр № 2							
Тема № 1. Законодавчі органи України та країн світу	21			10		11	залік
Тема № 2. Виконавчі органи України та країн світу	21			10		11	
Тема № 3. Судові органи України та країн світу	21			10		11	
Тема № 4. Судове засідання	21			10		11	
Тема № 5. Права людини	21			10		11	
Всього за семестр № 2:	105			50		55	
Семестр № 3							
Тема № 1. Галузі права	14			8		6	Залік
Тема № 2. Цивільне право	14			8		6	
Тема № 3. Кримінальне право	17			10		7	
Тема № 4. Адміністративне право	15			8		7	
Тема № 5. Адміністративний процес	15			8		7	
Тема № 6. Органи місцевого самоврядування України та країн світу	15			8		7	
Всього за семестр № 3:	90			50		40	

Семестр № 4							
Тема № 1. Трудове право	14			10		4	залік
Тема № 2. Фінансове право	12			8		4	
Тема № 3. Міжнародне право	12			8		4	
Тема № 4. Конституційне право	12			8		4	
Тема № 5. Конституційне право Великобританії та США	12			8		4	
Тема № 6. Нотаріальна система України	13			8		5	
Всього за семестр № 4:	75			50		25	
Семестр № 5							
Тема № 1. Автобіографія. Резюме	9			4		5	екзамен
Тема № 2. Співбесіда до юридичної компанії	9			4		5	
Тема № 3. Культура ділового спілкування	9			4		5	
Тема № 4. Ділове листування	9			4		5	
Тема № 5. Складання договору	9			4		5	
Всього за семестр № 5:	45			20		25	

4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 1							
Тема № 1. Самопрезентація	21			4		17	залік
Тема № 2. Зовнішність	21			4		17	
Тема № 3. Навчання в університеті	21			4		17	
Тема № 4. Професія юриста	21			4		17	
Тема № 5. Сутність права	21			4		17	
Всього за семестр № 1:	105			20		85	
Семестр № 2							
Тема № 1. Законодавчі органи України та країн світу	21			4		17	

Тема № 2. Виконавчі органи України та країн світу	21			4		17	залік
Тема № 3. Судові органи України та країн світу	21			4		17	
Тема № 4. Судове засідання	21			4		17	
Тема № 5. Права людини	21			4		17	
Всього за семестр № 2:	105			20		85	
Семестр № 3							
Тема № 1. Галузі права	15			2		13	залік
Тема № 2. Цивільне право	15			2		13	
Тема № 3. Кримінальне право	15			2		13	
Тема № 4. Адміністративне право	15			2		13	
Тема № 5. Адміністративний процес	15			1		14	
Тема № 6. Органи місцевого самоврядування України та країн світу	15			1		14	
Всього за семестр № 3:	90			10		80	залік
Семестр № 4							
Тема № 1. Трудове право	13			2		11	залік
Тема № 2. Фінансове право	13			2		11	
Тема № 3. Міжнародне право	12			2		10	
Тема № 4. Конституційне право	13			2		11	
Тема № 5. Конституційне право Великобританії та США	12			1		11	
Тема № 6. Нотаріальна система України	12			1		11	
Всього за семестр № 4:	75			10		65	
Семестр № 5							
Тема № 1. Автобіографія. Резюме	9			2		7	екзамен
Тема № 2. Співбесіда до юридичної компанії	9			2		7	
Тема № 3. Культура ділового спілкування	9			2		7	
Тема № 4. Ділове листування	9			2		7	
Тема № 5. Складання договору	9			2		7	
Всього за семестр № 5:	45			10		35	

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
Тема № 1 Самопрезентація		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Співбесіда. 2. Мої захоплення. 3. Риси характеру. 	2; 10, 7-14; 1; 7; 8.
Тема № 2 Зовнішність		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розшук підозрюваного. 2. Складання фоторобота. 3. Особливі ознаки підозрюваного. 	10, 4-7; 2, 5-103. 1; 7; 8.
Тема № 3 Навчання в університеті		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вища освіта в європейських країнах. 2. Вища юридична освіта в США. 3. Вища юридична освіта в Великобританії. 	4, 59-67; 4, 29-39 3, 103-116; 5, 30-39.
Тема № 4 Професія юриста		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Юридичні професії в Україні. 2. Юридичні професії в європейських країнах. 3. Юридичні професії в США. 	4, 67-74, 195-203; 1; 7; 8.
Тема № 5 Сутність права		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність права в різні історичні періоди. 2. З історії права. 3. Основні періоди становлення правової системи України. 	2, 24-35; 6, 10-23; 23-39. 1; 7; 8.
Тема № 6 Законодавчі органи України та країн світу		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавчі органи в країнах Європи. 2. Законодавчі органи США. 3. Типи законодавчих органів в країнах Європи. 	6, 35-41; 1; 7; 8.
Тема №7 Виконавчі органи України та країн світу		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виконавчі органи в країнах Європи. 2. Типи виконавчих органів в країнах Європи. 3. Виконавчі органи США. 	7, 64-78; 9, 221-225; 1, 130-136, 219-220
Тема № 8 Судові органи України та країн світу		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Статус та роль суддів в судочинстві. 2. Судові органи Великобританії та США. 3. Статус суддів у Великобританії та США. 	4, 161-169 8; 6, 67-85; 1, 53-56, 143-148.
Тема № 9 Судове засідання		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суд присяжних. 2. Опис зали судового засідання. 3. Учасники судового процесу. 	1, 237-242, 310-318. 2, 256-273, 303-309; 5, 67-85;
Тема № 10 Права людини		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна декларація прав людини. 2. Міжнародні та регіональні програми захисту прав людини. 	1, 212-220; 2, 470-477, 477-483; 10, 50-61.

	3. Проблеми дотримання прав людини у сучасному світі.	
	Тема № 11 Галузі права	
	1. Загально-правова та цивільно-правова системи. 2. Галузі права Великобританії. 3. Галузі права США.	1, 122- 1302, 18-27; 5, 47-55; 6, 10-23;
	Тема № 12 Цивільне право	
	1. Розгляд цивільної справи у суді. 2. Учасники цивільного процесу. 3. Етапи розгляду цивільної справи.	1, 215-220; 2, 180-203; 5, 47-55;
	Тема № 13 Кримінальне право	
	1. Розгляд кримінальної справи. 2. Класифікація злочинів. 3. Етапи розгляду кримінальної справи.	1, 202-210.2, 212-232; 6, 283-306; 5, 47-55;
	Тема № 14 Адміністративне право	
	1. Адміністративне провадження. 2. Адміністративне право Великобританії. 3. Адміністративне право США.	1, 52-53. 5, 85-99, 113-122; 6, 123-136; 7; 8.
	Тема № 15 Адміністративний процес	
	1. Адміністративні стягнення. 2. Етапи адміністративного процесу. 3. Учасники адміністративного процесу.	6, с. 123-136; 5, с. 113-122, 312-319, 124-125. 1; 7; 8.
	Тема № 16 Органи місцевого самоврядування України та Країн світу	
	1. Типи органів місцевого самоврядування. 2. Порядок обрання членів органів місцевого самоврядування. 3. Органи місцевого самоврядування країн світу.	5, 100-111, 295-301; 6, 136-154; 8, 115-118
	Тема № 17. Трудове право	
	1. Права та обов'язки роботодавця. 2. Права та обов'язки працівника. 3. Складання колективного трудового договору.	2, 8-27; 6, 10-23; 5, 47-55; 1, 122- 130
	Тема № 18. Фінансове право	
	1. Учасники фінансового права. 2. Система фінансового права США. 3. Система фінансового права Великобританії.	3, 27-32; 5, 10-23, 47-55; 1, 131- 136; 2; 7; 9
	Тема 19. Міжнародне право	
	1. Поняття про міжнародний договір. 2. Кореляція міжнародного права та внутрішнього. 3. Відповідальність за порушення міжнародного права.	2, 148-150; 6, 10-23; 5, 47-55; 1, 122- 130
	Тема 20. Конституційне право	
	1. З історії конституційного права України. 2. Основні конституційні права громадян України. 3. Порушення конституційного законодавства.	8, 18-27; 6, 10-23; 5, 47-55; 1, 122- 130
	Тема 21. Конституційне право Великобританії та США	

	1. Типи конституцій. 2. Конституція Великобританії. 3. Конституція США.	4, 97-109; 2, 297-301; 10, 212-215
	Тема № 22 Нотаріальна система України	
	1. Як стати нотаріусом. 2. Нотаріальна система Великобританії. 3. Нотаріальна система США	3, 27-32; 5, 10-23, 47-55; 1, 131- 136; 2; 7; 9
	Тема 23. Автобіографія. Резюме.	
	1. Написання супровідного листа. 2. Відмінність між автобіографією та біографією. 3. Вимоги до написання резюме.	1, 120-121; 7, 10-15; 8, 274-275,
	Тема № 24 Співбесіда до юридичної компанії	
	1. Підготовка до співбесіди. 2. Невербальні способи справити враження. 3. Етапи співбесіди.	6, с. 123-136; 5, с. 113-122, 312-319; 124-125. 1; 7; 8.
	Тема № 25 Культура ділового спілкування	
	1. Етикет ділового спілкування. 2. Усне та писемне ділове спілкування. 3. Вимоги до проведення наради.	3, 7-15, 25-33; 9, 20-22; 10, 184-185.
	Тема 26. Ділове листування.	
	1. Службові документи. 2. Електронне ділове листування. 3. Етикет ділового листування.	3, 15-24; 4, 138-153; 7, 12-14, 30-32; 10, 286-291
	Тема 27. Складання договору.	
	1. Види договорів. 2. Ведення юридичної бізнес документації. 3. Зберігання ділового договору.	6, 235-24; 10, 207-210, 215-237; 1, 138-142.

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів не передбачено програмою

5.1.2. Теми курсових робіт не передбачено програмою

5.1.3. Теми наукових робіт не передбачено програмою

6. Методи навчання

Методика навчання названої дисципліни передбачає оптимальне співвідношення теоретичного і практичного навчання, що дозволяє отримати у встановлені терміни здобувачами глибоких теоретичних знань, практичних

навичок і вмінь з даної дисципліни. Удосконалення методики передбачає поєднання традиційних методів викладання (від простого до складного, індукції і дедукції, повторення, звернення, використання літературних образів, послідовність, взаємозв'язок, методу історичних аналогій, прийому переліку, форм запитань-відповідей) з новими, які передбачають широке використання технічних засобів і активних форм навчання (ділових ігор, тестів різного рівня складності).

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

Питання до заліку 1 семестр

1. Про себе.
2. Мої захоплення.
3. Зовнішність.
4. Риси характеру.
5. Опис злочинця.
6. Навчання в Сумській філії ХНУВС.
7. Вища юридична освіта в США.
8. Вища юридична освіта в Великобританії.
9. Юридичні професії в Україні.
10. Робота юриста.
11. Юридичні професії в Великобританії.
12. Юридичні професії в США.
13. Сутність права.
14. Основні положення історії права.
15. Основні періоди розвитку та становлення правових систем України та провідних країн світу.

Питання до заліку 2 семестр

1. Законодавчі органи України.
2. Законодавчі органи Великобританії.
3. Законодавчі органи США.
4. Виконавчі органи України.
5. Виконавчі органи Великобританії.
6. Виконавчі органи США.
7. Судові органи України.
8. Судові органи Великобританії.
9. Судові органи США.
10. Основні етапи судового засідання.
11. Учасники судового процесу.
12. Опис зали судового засідання.
13. Європейська конвенція прав людини.
14. Міжнародні та регіональні програми захисту прав людини.
15. Проблеми дотримання прав людини у сучасному світі.

Питання до заліку 3 семестр

1. Галузі права України.

2. Галузі права Великобританії.
3. Галузі права США.
4. Цивільне право.
5. Основні учасники цивільного процесу.
6. Етапи розгляду цивільної справи у суді.
7. Кримінальне право.
8. Класифікація злочинів.
9. Покарання за скоєння злочину.
10. Адміністративне право України.
11. Адміністративне право Великобританії та США.
12. Адміністративний процес.
13. Органи місцевого самоврядування України.
14. Органи місцевого самоврядування Великобританії.
15. Органи місцевого самоврядування США.

Питання до заліку 4 семестр

1. Трудове право.
2. Права та обов'язки роботодавця та працівника.
3. Складання колективного трудового договору.
4. Система фінансового права України.
5. Системи фінансового права США та Великобританії.
6. Міжнародне право.
7. Поняття про міжнародний договір.
8. Декларація про права людини.
9. Конституційне право України.
10. Типи та функції конституцій.
11. Конституційне право в Великобританії.
12. Конституційне право в США.
13. Нотаріальна система України.
14. Нотаріальна система США.
15. Нотаріальна система Великобританії.

Питання до екзамену

1. Мої захоплення, вибір професії.
2. Опис злочинця.
3. Вища юридична освіта.
4. Професія юриста.
5. Сутність права.
6. Основні положення історії права
7. Законодавчі органи України та країн світу.
8. Виконавчі органи України та країн світу.
9. Судові органи України та країн світу.
10. Судове засідання.
11. Права людини.
12. Галузі права.
13. Цивільне право.
14. Кримінальне право.

15. Класифікація злочинів, види покарань.
16. Адміністративне право.
17. Адміністративний процес.
18. Органи місцевого самоврядування України.
19. Органи місцевого самоврядування Великобританії та США.
20. Трудове право.
21. Права та обов'язки роботодавця та працівника.
22. Фінансове право.
23. Міжнародне право.
24. Поняття про міжнародний договір.
25. Конституційне право України.
26. Конституційне право в Великобританії.
27. Конституційне право в США.
28. Типи конституцій.
29. Нотаріальна система України.
30. Нотаріальна система Великобританії та США.
31. Співбесіда до юридичної компанії.
32. Особливості написання ділового листа.
33. Складання договору.
34. Використання електронної пошти у діловому спілкуванні.
35. Ведення юридичної бізнес документації.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають у себе поточний (контрольні роботи, тестування) та підсумковий контроль (залік, екзамен).

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на

наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно», за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт 10.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна кількість балів} \\ \text{(перед підсумковим контролем)} \\ \text{(за семестр)} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних занять} + \\ \text{Результат} \\ \text{самостійної / 2) * 10} \\ \text{роботи за} \\ \text{семестр)} \end{array}$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках.

Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова. Якщо здобувач не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт 10, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить 50.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бал} \\ \text{навчальної дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Загальна кількість балів} \\ \text{(перед підсумковим контролем)} + \\ \text{Кількість балів} \\ \text{за підсумковим контролем} \end{array}$$

Здобувач, який під час складання підсумкового контролю отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену, заліку) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі підсумкового контролю (екзамену чи заліку), то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та

попередньому семестрах.

*Підсумкові бали
навчальної дисципліни* =

*Підсумкові бали за
поточний семестр* +

*Підсумкові бали за
попередній семестр* / 2

Критерії оцінювання результатів роботи здобувачів під час поточного контролю та підсумкового контролю:

Робота під час навчальних	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 10/2 позитивних оцінок	Комплекс практичних завдань за темами	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

6. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	А	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			
85-89	Добре («зараховано»)	В	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
80-84			
75-79		С	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
70-74		D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в

65-69	Задовільно («зараховано»)		основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-64		Е	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	Ф Х	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1-20		Ф	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Навчальна та наукова література:

1. Англійська мова для юристів: навч. посіб. / Н.В. Рибіна, Н.Є. Кошіль, Л.В. Собчук. Тернопіль: Видавництво ТНЕУ «Економічна думка», 2015. 220 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/19546/1/yuristi_2015.pdf
2. Василенко В.А., Ляшенко І.В., Сергієнко Т.М. Англійська мова: Law in English. Підручник з англійської мови для студентів юридичного спрямування. Суми: СФ ХНУВС, 2010. 483 с.
URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/83177/1/Liashenko_coursebook.pdf;jsessionid=56B999789A0100439A6C1E618C50DDA3
3. Горбач, Н. Л. Basic Grammar: Reference and Practice: навч. посіб. з англ.

мовидля здобувачів вищ. освіти / Н. Л. Горбач, І. Л. Іванова, Т. М. Кальченко; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2021. 134 с.

URL:http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/11403/BASIC%20GRAMMAR_1_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y

4. Сімонок В. П. English for Lawyers. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Харків : «Право», 2011. 648 с.

URL:https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/338/3_English%20for%20Lawyers_pidruchnik_2017_vnutri.pdf

5. Legal English: навч. посіб. Для студентів закладів вищої освіти спеціальності «Право» / В. П. Сімонок, О. І. Зелінська, О. В. Каданер та ін. ; за заг. ред. В. П. Сімонок, О. Ю. Кузнецової. Харків : Право, 2020. 332 с.

URL:https://profbook.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=5048&download_id=1126

6. Legal English : навч. посіб. / Ю. А. Бондарчук, М. О. Вишневська, І. І. Бороліс. Київ : КНУТД, 2022. 284 с.

URL:https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/19924/1/Legal_English_NP_2022.pdf

7. Callanan H. Absolute Legal English: English for International Law. Delta Publishing, 2014. 111 p.

URL:[http://englishonlineclub.com/pdf/Cambridge%20ILEC%20Preparation%20-%20Absolute%20Legal%20English%20\(English%20for%20International%20Law\)%20\[EnglishOnlineClub.com\].pdf](http://englishonlineclub.com/pdf/Cambridge%20ILEC%20Preparation%20-%20Absolute%20Legal%20English%20(English%20for%20International%20Law)%20[EnglishOnlineClub.com].pdf)

8. Krois-Linder A., Firth M. Introduction to International Legal English with AudioCDs. Cambridge University Press, 2019. 160 p.

URL:https://law.univ.kiev.ua/images/abook_file/%D0%86nternational_legal_english.pdf

9. Mason C., Atkins R. The Lawyer's English Language. Global Legal English Ltd, 2016. 452 p.

URL:<https://pdfcookie.com/download/the-lawyers-english-language-coursebook-cmason-ratkins-global-legal-englishpdf-ov14xqnk7pv1>

10. Murphy R. English Grammar in Use: Fifth Edition. Intermediate with answers. Cambridge University Press, 2019. 399 с.

URL: <https://online.fliphtml5.com/lhxm/ezwh/#p=4>

Додаткова література з навчальної дисципліни

1. Горун Г., Бойко О. English for Specific Purposes: Human Rights (Англійська для спеціальних цілей: права людини) : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 100 с.

URL:https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/5003/1/English_HumanRights_4-11-22.pdf

2. Довгополова Г.Г. Робочий зошит з навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська)» до теми «Конституційне право Великобританії та США» для студентів спеціальності 081 Право: навчальний посібник. Суми : Ельдорадо, 2023. – 44 с.

URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/cbf285f9-787d-4136->

[9d94-e80ec8416311/content](https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/4178/1/USE%20OF%20ENGLISH.pdf)

3. Клименова О.М. Практикум з граматики англійської мови «USE OF ENGLISH» / О.М. Клименова. Дніпро: ДДУВС, 2019. 168 с.

URL:

<https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/4178/1/USE%20OF%20ENGLISH.pdf>

4. Denysiuk Yu.I., Samoilova Yu.I. The methods of lexical and lexicogrammatical transformations in the field of military translation. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету: збірник наукових праць*. Одеса: Міжнародний гуманітарний університет, 2021. Серія «Філологія», № 47. С. 110-113.

URL: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v47/part_3/26.pdf

5. Denysiuk Yu., Serhiienko T., Serhiienko R., Samoilova Yu. International military cooperation as an impetus for enriching terminological dictionaries: the English- Ukrainian context. *XLinguae*. 2021. Vol. 14, Issue 2. P. 255-275.

URL: http://xlinguae.eu/files/XLinguae2_2021_19.pdf

6. Dovhopolova H. Computer program as a method of developing students' foreign language communication skills. Theoretical and empirical scientific research: concept and trends: Collection of scientific papers "ΛΟΓΟΣ" with Proceedings of the International Scientific and Practical Conference Oxford, United Kingdom, 24 July 2020. Volume 3. Oxford : Oxford Sciences Ltd & European Scientific Platform, 2020. P. 10–11.

URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/logos/article/view/4060/3994>

7. Dovhopolova H., Vasylenko V. Development of students' communicative competence in the context of reading foreign language texts. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка». Вип. 59. Т. 1. 2023. С. 218-323.

URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/96fbc86f-9948-4cd4-b17f-c3a3204b2504/content>

8. Kuzmenko A., Vukolova K. English: comprehensive study : students' book. Dnipro: Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, 2021. 416 с.

URL: <https://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/6800>

9. Oleynik O. (Khlyntseva). Grammar trainer : Handbook / Olga Oleynik. Dnipro : Dnipropetrovsk State University of Internal affairs, 2020. 204 p.

URL: <https://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/5719>

10. Samoilova Yu.I., Vasylenko V.A. Some aspects of case method use in the process of training of future lawyers. *Інноваційна педагогіка*, 2023. №56. С. 124-127.

URL: http://innovpedagogy.od.ua/archives/2023/56/part_2/27.pdf

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Britannica. URL: <http://www.britannica.com/>

2. Courts and Tribunals Judiciary. URL: <http://www.judiciary.gov.uk>

3. Council of Europe. URL: <http://www.coe.int>

4. FindLaw. URL: <https://www.findlaw.com/>

5. Legal English. URL: <https://www.youtube.com/@legalenglish4324/videos>

6. Legal ESL Resources. URL: <https://sites.google.com/a/slu.edu/legal-esl/>

7. The Student Lawyer. URL: <https://thestudentlawyer.com/>
8. UK Parliament. URL: <https://www.parliament.uk/about/how/role/relations-with-other-institutions/parliament-government/>
9. United Nations. URL: <http://www.un.org>
10. USAgov. URL: <https://www.usa.gov/>